

Rozwiązania prawne, które należy wprowadzić jako niezbędne dla właściwego funkcjonowania umów kontraktacyjnych.

I. W UMOWACH KONTRAKTACYJNYCH

I. Do treści umów kontraktacyjnych następujące zapisy

a) w §6 ust. 1

" Cenę za świadczenie producenta określone w § 1 powyżej, strony ustalają w następujący sposób:

Na podstawie ceny bazowej wyliczonej z połączenia w proporcji 50:50 średniej ceny skupu z ostatnich 10 lat oraz jednostkowych kosztów produkcji określa się cenę "nie niższą niż ... " oraz "cenę nie wyższą. niż " odrębnie dla każdego rodzaju owocu.

Bardziej realna byłaby cena średnia ważona, czyli cena mnożona przez ilość surowca pomnożona przez poszczególne ceny. Tego zapewne będą domagać się przetwórcy. Jest to bardziej realna cena niż zwykła średnia.

Corocznie do dnia 31 maja przedstawiciele przetwórstwa i organizacji reprezentujących producentów w drodze negocjacji określiliby wysokość cen na poszczególne rodzaje owoców mieszczące się w przedziale ceny" nie niższej niż ... " i " nie wyższej niż ... " na dany sezon zbiorów, biorąc pod uwagę takie czynniki jak:

- przewidywane plony
- zapasy owoców mrożonych i koncentratów na rynku

Paleta przetworów jest bardzo duża i bardzo różna (np. z jabłek -sok zwykły, sok NFC, mus, moszcz, krajanka, przecier, na cydr itp.) . Czy nie warto więc zastanowić się nad ograniczeniem umów do najbardziej popularnych przetworów (sok, mrożonka).

- aktualny poziom cen rynkowych na te produkty

Chyba nie tylko aktualny, ale też z wcześniejszych miesięcy z danego sezonu.

- zmiany w kosztach produkcji

Trzeba rozstrzygnąć, co będzie w sytuacji, kiedy jednak porozumienie nie zostanie osiągnięte. Ile osób będzie brało udział w rozmowach? Raczej nie można tego zrobić w formule głosowania. Poza tym ważne jest kto będzie dostarczał wiarygodne dane na temat zapasów, cen rynkowych przetworów. Jeśli oddamy to przetwórcom, to raczej zawsze zapasy będą wysokie, a ceny niskie.

b) w §9 ust.1- Umowa zostaje zawarta na okres nie krótszy niż na 3 lata czyli do dnia

To bardzo dobry pomysł!

II UREGULOWANIA W INNYCH AKTACH PRAWNYCH

I. Określone dla poszczególnych rodzajów owoców ceny "nie niższe niż" i" nie wyższe niż" wynikające w wyliczonych cen bazowych mają stanowić załącznik do umów kontraktacyjnych

Wzór umowy powinien być załącznikiem do ustawy. Nie może być jedynie wzorcem

2. Obowiązek corocznego do dnia 31 grudnia każdego roku publikowania przez IERiGŻ średnich cen skupu oraz jednostkowych kosztów produkcji dla poszczególnych rodzajów owoców.

3. Obowiązek zawierania umów kontraktacyjnych przez przemysł na zakup owoców do dnia 31 marca

4. Obowiązek zakontraktowania i zakupu owoców u producentów przez przemysł przetwórczy w ilości nie niższej niż 70 ich potrzeb, a producenci nie więcej niż 70% produkcji we własnym gospodarstwie.

Pozostałą część przemysł przetwórczy zakupowałby w oparciu o umowy zawierane po aktualnej cenie rynkowej.

5. Podmioty pośredniczące w handlu owocami powinny działać w imieniu i na rzecz zakładów przetwórczych wraz z możliwością zawierania umów z producentami.

Umowa mogłaby być trójstronną. Problemem będzie ustalenie wielkości marży za pośrednictwo punktów skupu. Chodzi o to, że cena będzie ustalona loco zakład, bo inaczej się chyba nie da.

6. Wydane powinno być Rozporządzenie Ministra Rolnictwa, określające minimalny okres trwania umów kontraktacyjnych na 3 lata.

Moim zdaniem lepiej to zapisać w ustawie niż w Rozporządzeniu.

7. Wprowadzone powinny być zmiany w Ustawie o ARR w art. 38q ust.3 powinno być dodane:

Umowy na dostarczenie owoców zawierane są w terminie do 31 marca roku zbiorów.

8. Z uwagi na obowiązujące przepisy z zakresu bezpieczeństwa żywnościowego zastrzone powinny zostać przepisy dotyczące identyfikacji zakupowanych szczególnie przez podmioty pośredniczące, owoców.

9. Dokonane powinny być zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi, dotyczące podwyższania kar finansowych za nieprzestrzeganie zawartych w niej przepisów.

Obecnie ta kara jest zbyt niska, bo wynosi tylko 10 % wartości kupionego poza umowami surowca. To się przetwórciom opłaca.

10. Zawarte w umowach kontraktacyjnych ceny na zakup owoców powinny być obowiązujące w całym kraju dla wszystkich podmiotów skupowych pod rygorem surowych sankcji finansowych.

Tu znowu trzeba ustalić marże dla podmiotów skupowych, np. w oparciu o kilometry dowozu. Inny jest bowiem koszty dowozu do poszczególnych zakładów. Boję się jednak, że będzie to bardzo trudne.

11. We wnioskach o dopłaty bezpośrednie wprowadzić obowiązek podawania powierzchni sadów i jagodników odrębnie dla każdego rodzaju owocu w celu bieżącego monitorowania areалу tych upraw.

Rodzaj owocu	Przedziały wartości cenowych zł/kg
Jabłko przemysłowe	0,30 do 0,60
Porzeczka czarna do mrożenia	1,50 do 3,00
Porzeczka czarna na koncentrat	1,25 do 2,50
Aronia na koncentrat	1,00 do 2,00
Wiśnia do mrożenia	1,50 do 3,00
Wiśnia na koncentrat	1,00 do 2,00
Truskawka do mrożenia	3,00 do 6,00
Truskawka na koncentrat	2,00 do 4,00
Malina do mrożenia	4,00 do 8,00
Malina na koncentrat	3,50 do 7,00

Wartość ceny bazowej wyliczono na podstawie publikowanych przez IERiGŻ cen skupu owoców oraz kosztów ich produkcji.